

Центральноукраїнський національний технічний університет
Кафедра економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи



«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної роботи

Андрій КИРИЧЕНКО

Кириченко 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛОГІСТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ТОРГОВЕЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

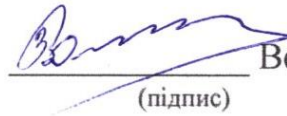
спеціальність D 7 Торгівля
(шифр і назва спеціальності)
освітня програма Підприємництво, торгівля та логістика
(шифр і назва напрямку підготовки)
факультет економічний
(назва факультету)

Розробники: НІСФОЯН Сергій Сергійович, доцент кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи, кандидат економічних наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та готельно - ресторанної справи

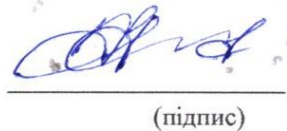
Протокол від «27» серпня 2025 року № 1.

Завідувач кафедри економіки, підприємництва та готельно - ресторанної справи


(підпис)

Володимир ЗАЙЧЕНКО
(прізвище та ініціали)

Декан факультету економічний


(підпис)

Наталія ШАЛІМОВА
(прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: <u>D "Бізнес, адміністрування та право"</u>	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність: <u>D7 – Торгівля</u> Освітня програма: <u>«Підприємництво, торгівля та логістика»</u>	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 6,375	Освітній рівень: <u>другий (магістерський)</u>	Лекції	
		32 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		102 год.	144 год.
		Вид контролю	
		екзамен	екзамен

Мова навчання: українська

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Логістичний менеджмент у торговельній діяльності» є формування у майбутніх фахівців концептуальних основ логістики, набуття практичних умінь і навичок застосування логістичних стратегій для забезпечення ефективного доведення товарів до споживача з мінімальними витратами, у найкоротші терміни та з високою якістю. Це дозволяє створити інтегровану систему взаємодії різних функціональних сфер підприємства для досягнення його економічних цілей.

Завдання дисципліни:

1. Формування у здобувачів знань щодо сутності, принципів і методів логістичного менеджменту, особливостей його застосування у сфері торгівлі в умовах конкурентного середовища та глобалізації.
2. Опанування теоретико-методологічних основ управління матеріальними, фінансовими та інформаційними потоками в торговельних підприємствах.
3. Вивчення сучасних логістичних концепцій і стратегій та можливостей їх адаптації до торговельної діяльності.
4. Формування умінь і навичок з аналізу логістичних процесів, оптимізації товароруху, управління запасами, транспортними й складськими операціями, організації логістичних ланцюгів і мереж постачання.
5. Розвиток аналітичного мислення у здобувачів для оцінювання ефективності логістичної діяльності торговельних підприємств, виявлення "вузьких місць" у логістичних системах та прийняття управлінських рішень щодо їх удосконалення.
6. Набуття компетентностей у сфері стратегічного логістичного менеджменту, спрямованих на забезпечення конкурентоспроможності торговельних підприємств за рахунок підвищення якості обслуговування клієнтів, зниження витрат і раціонального використання ресурсів.
7. Засвоєння практичних інструментів логістичного контролінгу та планування, використання цифрових технологій і інформаційних систем для підвищення ефективності торговельної логістики.

Передумови для вивчення дисципліни (структурно-логічна схема підготовки фахівця): засвоєння знань за програмою вступного фахового випробування по спеціальності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

Інтегральну компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва та торгівлі або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми.

ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні компетентності

СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких та торговельних структур.

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва та торгівлі.

СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

СК 6. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій логістики з урахуванням специфіки логістичної діяльності підприємницьких і торговельних структур.

СК 7. Здатність до прийняття оптимальних рішень, в тому числі логістичних, з метою підвищення та/або підтримання рівня конкурентоспроможності суб'єктів підприємницької і торговельної діяльності в умовах ризиків та невизначеності ринкового середовища.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.

ПРН 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва і торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПРП 4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.

ПРП 5. Професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва та торгівлі.

ПРП 6. Розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність

ПРП 7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва та торгівлі.

ПРН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та торговельної діяльності.

ПРН 10. Вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких і торговельних структур за умов невизначеності та ризиків.

ПРН 14. Формувати і реалізовувати заходи щодо забезпечення стратегічного розвитку, економічної безпеки та конкурентоспроможності суб'єкта господарювання.

ПРН 15. Здійснювати комплексну планово-організаційну діяльність в ланцюгах поставок, формувати і реалізовувати логістичні стратегії, визначати шляхи економії загальних витрат матеріальних, трудових, фінансових ресурсів упродовж усього логістичного ланцюга й оцінювати його ефективність.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Логістичний менеджмент як інструмент оптимізації бізнес-процесів і напрям наукового пізнання. Сучасний стан логістики в Україні та за кордоном.

1. Історія та етапи розвитку логістики. Неоднозначність етимології та семантики поняття «логістика». Науково-практичні напрямки розвитку логістики (у військовій справі та математиці). Етапи розвитку логістики.

2. Фактори розвитку логістичного менеджменту в умовах глобалізації ринкових відносин. Фактори розвитку логістики за масштабністю класифікуються на глобальні і субглобальні. До глобальних факторів належать: міжнародна експансія промисловості; зростання міжнародної торгівлі; міжнародний розподіл праці і кооперація; необхідність забезпечення конкурентних переваг на світовому ринку збуту продукції; зміна філософії ринку; зростаюча економічна міць регіонів; зростаючий дефіцит ресурсів. До субглобальних факторів розвитку логістики належать зростання обсягів виробництва і пов'язане із цим збільшення витрат сфери обігу.

3. Сутність і місце логістичного менеджменту. Сучасні визначення логістичного менеджменту. Концепція логістики являє собою систематизований підхід до управління матеріальними потоками на підприємстві. Принципами логістичного управління та механізми логістичного забезпечення підприємства.

4. Логістичний менеджмент як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства на ринку. Розгляд логістичного менеджменту як фактору підвищення конкурентоспроможності припускає, що наслідки прийнятих рішень у цій сфері мають підпорядковуватись їхньому впливу на витрати і доходи. Прибуток на інвестований капітал, як індикатор ефективності впливу логістики на підвищення конкурентоспроможності.

Співробітництво, конфлікти і конкуренція в логістичних каналах. Вертикальні маркетингові системи та їх типи.

5. Сучасні тенденції логістики в Україні. Чинників розвитку сучасної логістики підприємств: розвиток конкуренції, зумовлений переходом від ринку продавця до ринку покупця; енергетична криза 70-х років XX століття; ускладнення системи ринкових відносин і підвищення вимог до якості процесів розподілу продукції; науково-технічний прогрес у сфері засобів зв'язку та інформатики; розробка теорії систем та теорії компромісів. До сучасних тенденцій логістики. Логістичні організації.

6. Сучасні тенденції розвитку світової логістичної системи. Тенденції розвитку світової логістичної системи. Групи логістичних послуг. Основні фактори постійного зростання попиту на логістичні послуги. Транспортно-логістична інфраструктура. Основні рушійні силами на ринку логістики.

Тема 2. Концепція і методологічний апарат логістичного менеджменту.

Логістичні системи

1. Засади сучасних концепцій логістичного менеджменту. Фундаментальні концепції логістичного менеджменту: інформаційна; маркетингова; інтегральна.

2. Теоретичні парадигми логістичного менеджменту. Об'єкти логістичного управління та основні правила логістики. Принципи логістичного менеджменту. Основні функції логістичного менеджменту.

3. Логістичні системи: суть, види та межі. Властивості логістичної системи. Процес формування логістичної системи. Удосконалення логістичної системи. Типи та види логістичних систем. Ринкова межа логістичної системи

Тема 3: Об'єкти логістичного управління та логістичні операції

1. Об'єкти логістичного управління. Об'єкти логістичного управління. Функції управління МТР. Підходи в управлінні МТР.

2. Матеріальні потоки: суть, класифікація. Склад «комплексу логістики». Характерні ознаки і параметри оцінки матеріальних потоків. Ознак, параметри та класифікація матеріального потоку.

3. Фінансові та інформаційні потоки: суть і класифікація. Фінансовий потік в контексті логістики. Рух матеріальних (товарних) потоків. Логістичні цілі підприємства. Фінансові потоки у логістичній концепції підприємства. Класифікація фінансових потоків у логістиці. Оптимізація фінансових потоків. Роль інформаційних потоків у сучасній логістиці. Системах матеріальні та інформаційні потоки логістики.

4. Логістичні ланцюги поставок. Ефективне та раціональне логістичне забезпечення бізнесу. Поняття «логістичний ланцюг». Схема ланцюга постачання. Фактори структури та потужність ланцюга поставок.

Тема 4. Логістична стратегія підприємства. Організація логістики на підприємстві

1. Логістична стратегія як джерело конкурентної переваги підприємства. Логістичне стратегічне управління у сучасних умовах господарювання. Місце логістичної стратегії за різних підходів. Основні логістичні стратегії. Завдання логістичної стратегії підприємства. Конкурентні переваги та логістична стратегія підприємства. Логістичних фактори та стратегії. Зміна умов конкуренції.

2. Переваги та ефективність використання логістичних стратегій підприємства. Ефективність логістичної стратегії. Показників результативності логістичної стратегії. Зміна умов конкуренції. Ініціативи щодо поліпшення показників логістичного ланцюга. Групи показників ефективності оцінки реалізації логістичної стратегії підприємства, орієнтованої на витрати.

3. Стратегічне планування в системі логістичного менеджменту підприємства. Стратегічне планування, як основна функція стратегічного управління підприємством. Планування логістичного управління підприємства. Завдання стратегічного планування логістики. Особливості стратегічного планування логістичного управління на підприємстві. Межі стратегічного планування логістики підприємства. Функціонування логістичної системи

управління.

4. Організація служби логістики на підприємстві. Функції логістики на підприємстві. Завдання служби логістики на підприємстві. Структура служби логістики

Тема 5: Закупівельна логістика

1. Сутність і завдання закупівельної логістики. Функціональні області логістичної системи на рівні мікрологістики: закупівельна, виробнича, розподільча, транспортна та інформаційна. Сутність та мета закупівельної логістики. Використання концепції логістики на заготівельному етапі. Дві основні частини процесу управління матеріальними потоками в закупівельній: управління запасами та управління постачаннями. Типовий набір логістичних процедур, пов'язаних з управлінням закупівлями та їх характеристика. Основні критерії розробки логістичної політики здійснення закупівель і формування загальної системи закупівельної логістики. Типові завдання, які розв'язуються у закупівельній логістиці. Метод, який ґрунтується на розв'язанні в закупівельній логістиці «задачі МОВ» (Make-or-Buy Problem). Основні критерії оптимальності під час її розв'язання. Умови прийняття рішень на користь закупівель і на користь власного виробництва.

2. Вибір постачальника. Етапи вибору постачальників: пошук потенційних постачальників; аналіз складеного переліку потенційних постачальників за спеціальними критеріями; оцінка результатів роботи з постачальниками. Розрахунок рейтингу постачальників. Використання ABC-аналізу постачальників у логістиці. Класифікація постачальників за методом ABC. Завдання раціоналізації роботи з постачальниками після застосування до них методики ABC-аналізу. Зниження ризиків, які можуть виникнути при роботі з постачальником. Закордонний досвід оцінки потенційних постачальників. Розвиток постачальника.

3. Визначення економічного розміру замовлення. Сутність показника оптимального (економічного) розміру замовлення. Методика визначення економічного розміру замовлення. Формула Харрісона-Уілсона (EOQ). Коригувальні фактори EOQ: транспортні тарифи та обсяг вантажоперевезень; знижки з ціни залежно від обсягу закупівель; інші фактори (обсяг виробництва; закупівлі змішаних партій; обмеженість капіталу; використання власних транспортних засобів)

4. Система постачань «точно у термін» (JIT) у закупівельній логістиці. Сутність даної системи з логістичних позицій. Порівняльна характеристика традиційного постачання і постачання JIT. Позитивні та негативні сторони впровадження концепції «точно у термін». Фактори, які стримують її впровадження.

Тема 6. Розподільча логістика

1. Сутність розподільчої логістики. Визначення розподільчої логістики. Принципова відмінність розподільчої логістики від традиційної збутової діяльності. Завдання розподільчої логістики на макро- та мікрорівні.

2. Канали розподілу в логістиці. Сутність понять «канал розподілу» та «розподільча мережа». Функції підприємств (осіб), які утворюють канал. Переваги та недоліки використання виробником спеціалізованих посередницьких структур у каналах розподілу своєї продукції. Рівень розподілу логістичного потоку. Логістичний канал нульового рівня. Одно-, дво- і більше рівневі логістичні канали. Види каналів розподілу (горизонтальні та вертикальні). Проблеми управління каналами розподілу.

3. Логістичні посередники у каналах розподілу. Структура каналу. Функції логістичних посередників в каналах розподілу: функції (операції) фізичного розподілу; підтримуючі функції (стандартизація якості дистриб'юції, фінансування, інформаційна підтримка, страхування ризиків); функції обміну (купівлі-продажу). Причини, які зумовлюють використання торгових посередників. Класифікація торгових посередників, виходячи з двох ознак: від імені кого працює посередник та за чий рахунок посередник проводить свої операції (дилер, дистриб'ютор, комісіонер, агент, брокер). Тип системи розподілу: інтенсивний розподіл; ексклюзивний розподіл; селективний розподіл.

4. Розподільчі центри у логістичних ланцюгах. Їх сутність. Стратегії розташування розподільчих складів: поблизу ринків збуту; поблизу виробництв; проміжне між виробництвом і споживанням. Фактори впливу на кількість, потужності, розташування і функції розподільчих центрів. Види товаропровідної мережі за способом організації: централізована структура з єдиним великим розподільчим центром та децентралізована структура з декількома дрібними розподільчими центрами. Їх переваги і недоліки. Типи задач, які вирішуються під час проектування розподільчих систем: оптимізаційна задача визначення найбільш вигідної кількості розподільчих складських центрів; задача розміщення розподільчих центрів. Методи вирішення задач обох видів: метод повного перебору; евристичні методи; метод визначення центру ваги; метод пробної точки.

5. Побудова системи розподілу. Послідовність формування системи розподілу. Мінімум приведених витрат як критерій вибору варіанту побудови системи розподілу.

Тема 7. Оптимізація логістичних рішень у сфері дистрибуції товарів

1. Поняття дистрибуції. Завдання дистрибуції. Види логістичних каналів і структура дистрибутивної мережі. Базисні концепції виробника готової продукції: спеціалізація і асортимент (концентрацію, кастомізацію та розсіювання).

2 Залежність структури дистрибутивної мережі від видів продукції. Структура дистрибутивної мережі та схеми можливих логістичних каналів залежать від виду виробленої готової продукції та відповідно груп споживачів. Стратегічні рішення в дистрибуції і для логістики, і для маркетингу будуть залежати від таких аспектів, як масовий, крупносерійний, дрібносерійний або одиничний характер виробництва, час користування готовою продукцією споживачем (тривалий, короткочасний) і т. д. Класифікація готової продукції (засоби виробництва і предмети споживання).

3 Об'єкти логістичних рішень у дистрибуції. Проектування логістичних рішень у сфері дистрибуційної діяльності підприємства. Вплив стратегії на суть логістичних концепцій. Формування змісту багатоканальної системи розподілу.

4. Дистрибуційна політика і логістична стратегія. Оптимізація співвідношення “рівень дистрибуційних витрат-рівень обслуговування споживача” ґрунтується на вибраному варіанті збутової політики та відповідній їй диференційованій логістичній стратегії. Концепції ринкових стратегій. Основні ринкові логістичні стратегії. Елементи логістичного обслуговування: надійність поставки, цикл замовлення, умови кредиту. Завдання транспортно-експедиційного агентства.

Тема 8: Транспортна логістика

1. Суть і завдання транспортної логістики. Обґрунтування ключової ролі транспортування у логістиці. Поняття транспортування у логістичному ланцюзі. Основні групи транспорту за призначенням: транспорт загального користування (магістральний) і внутрішньовиробничий транспорт нетранспортних підприємств. Завдання транспортної логістики. Класифікація транспортної складової логістичних систем (за видом доставки, за видом обслуговування, за видами транспортного сполучення). Експедирування вантажів: сутність, переваги та послуги, які до нього входять.

2. Вибір виду транспортного засобу. Взаємозв'язок завдання вибору виду транспорту з іншими завданнями логістики. Порівняльні логістичні характеристики транспорту. Оцінка основних факторів, які впливають на вибір виду транспортного засобу. Приклади її використання при виборі засобів доставки конкретного товару. Унімодальне та мульти- або інтермодальне транспортування. Системи переміщення продукції при інтермодальних перевезеннях у забезпеченні безперебійного руху вантажів: модульні або одиничні вантажі (контейнерні); контрейлерне перевезення; «наземні мости».

3. Транспортні тарифи. Їх склад та формування. Класифікація вантажних тарифів залізничного транспорту: за видами (загальні, виняткові, пільгові, місцеві); за родами відправлень (повагонні, контейнерні, потонні); за формою побудови (табличні, схемні). Встановлення тарифів за перевезення вантажів автомобільним транспортом. Тарифні ставки і тарифні схеми. Види тарифних схем: на основі відрядних, погодинних тарифів та умовної розрахункової одиниці транспортної роботи. Визначення тарифів на річковому транспорті. Їх класифікація за видами (загальні, виняткові, спеціальної, місцеві) і за формою побудови (табличні, схемні). Форми вираження ціни транспортної продукції на морському транспорті: тарифом і фрахтом. Тарифи на перевезення повітряним транспортом.

Тема 9: Логістика запасів

1. Матеріальні запаси, причини їх створення. Поняття матеріальних запасів. Основні причини створення матеріальних запасів: імовірність порушення встановленого графіка постачань; можливість коливання попиту; сезонні коливання виробництва деяких видів товарів; знижки за покупку великої партії товарів; спекуляція; витрати, пов'язані з оформленням замовлення; можливість рівномірного здійснення операцій з виробництва і розподілу; можливість негайного обслуговування покупців; зведення до мінімуму простоїв у виробництві через відсутність запасних частин.

2. Види матеріальних запасів: за місцем продукції в логістичному ланцюзі (запаси матеріальних ресурсів; запаси незавершеного виробництва; запаси готової продукції; запаси тари; запаси зворотних відходів); по відношенню до базисних логістичних активностей (запаси у постачанні; виробничі запаси; товарні (збутові) запаси; сукупні матеріальні запаси); по відношенню до комплексних логістичних активностей (складські запаси; транспортні запаси; запаси вантажопереробки; за функціональним призначенням (поточні або регулярні запаси; страхові або гарантійні запаси; підготовчі або буферні запаси; цільові запаси); по відношенню до ланки логістичного ланцюга або логістичних посередників (запаси у постачальників; запаси у споживачів; запаси у торгових посередників); за структурною роллю в системі управління запасами (максимальний; граничний; гарантійний; поточний запас).

3. Система управління матеріальними запасами (СУЗ). Її сутність. Параметри СУЗ: точка замовлення; нормативний рівень запасів; обсяг окремої закупівлі; частота здійснення закупівель; поповнювана кількість продукції, за якої досягається мінімум витрат на зберігання запасу. Технологічні СУЗ, застосовувані у логістиці. Система з фіксованим розміром замовлення. Її сутність та регулюючі параметри. Чому система з фіксованим розміром замовлення іноді називається «двобункерною». Випадки її застосування. Переваги та недоліки. Система з фіксованою періодичністю замовлення. Її сутність, регулюючі параметри, переваги та недоліки, випадки застосування. Система із заданою періодичністю поповнення запасів до встановленого рівня. Її сутність та елементи, які вона містить. Період часу між замовленнями як вхідний параметр даної СУЗ. Дві категорії замовлень (планові і додаткові). Система «мінімум-максимум», її сутність.

4. Аналіз ABC-XYZ в управлінні матеріальними запасами. Сутність методу ABC щодо управління матеріальними запасами. Методика формування груп «А», «В» і «С» та їх аналізу. Принцип диференціації асортименту в процесі аналізу XYZ. Склад груп «Х», «У» і «Z». Визначення коефіцієнту варіації попиту v для зарахування конкретної позиції асортименту до групи Х, У або Z. Межі зміни величини коефіцієнта варіації. Алгоритм поділу на групи відповідно до значення коефіцієнту варіації. Результат спільного проведення аналізів ABC і XYZ на основі дев'яти-розрядної матриці. Поєднання даних ABC-аналізу з даними XYZ-аналізу як цінний інструмент планування, контролю й управління для системи постачання в цілому, і управління запасами зокрема.

5. «Запаси, що управляються продавцем» (VMI). Сутність «заміни запасів інформацією». Передумови появи системи управління попитом і поповненням ресурсів «запаси, що управляються продавцем». Проблеми, з якими стикається постачальник, отримуючи замовлення від клієнтів, за традиційною системою. Співробітництво покупця та продавця у спільному управлінні запасами як альтернативний спосіб управління запасами. Вигоди для покупця та постачальника при використанні системи VMI. Її недоліки.

Тема 10: Логістична організація складських процесів

1. Склади та їх функції. Сутність поняття склади. Особливості процесів складування і збереження вантажів. Функції складів: перетворення виробничого

асортименту на споживчий; вирівнювання тимчасового, кількісного та асортиментного розривів між виробництвом і споживанням продукції; надання послуг, які забезпечують високий рівень обслуговування споживачів; консолідація та розукрупнення вантажів). Оптимізація параметрів матеріальних потоків (розміру і складу транспортних партій вантажів, типу і способу пакування, кількості найменувань вантажів у транспортних партіях, часу прибуття і відправлення транспортних партій та ін.) як мета створення складів у системах логістики. Види складів: по відношенню до функціональних сфер логістики (склади постачання, склади виробництва, склади розподілу); за видом продукції, яку зберігають (склади сировини, матеріалів, комплектуючих; склади НЗВ; склади готової продукції; склади тари; склади зворотних відходів); по відношенню до власників складів (власні склади підприємств; склади логістичних посередників); за функціональним призначенням (склади буферних запасів; склади перевалки вантажів (термінали); склади комісійнування; склади зберігання; спеціальні склади); за продуктовою спеціалізацією (вузькоспеціалізовані; обмеженого асортименту; широкого асортименту). Інші ознаки класифікації складів (за видом власності, за технічною оснащеністю, за наявністю зовнішніх під'їзних колій, за видом складських будівель і споруд, за технічною конструкцією і т.п.).

2. Основні проблеми забезпечення ефективності складування: 2.1. Вибір між власним складом або складом загального користування. Головні переваги власного складу. Стабільно високий оборот як критичний фактор економічності власного складу підприємства. Переваги складів загального користування. Умови вибору між складом загального користування й власним. 2.2. Кількість складів і розміщення складської мережі. Умови їх визначення. 2.3. Розмір і місце розташування складу. Умови вирішення даного завдання у випадку використання підприємством складу загального користування і власного складу. 2.4. Вибір системи складування. Завдання, які вирішує система складування (оптимальне розміщення вантажу на складі й раціональне управління ним). Підсистеми, які оптимізуються при виборі раціональної системи складування: складована вантажна одиниця; вид складування; устаткування по обслуговуванню складу; система комплектації; управління переміщенням вантажу; обробка інформації; конструктивні особливості будівель і споруд. Послідовність вибору раціональної системи складування.

3. Логістичний процес на складі. Складові логістичного процесу на складі: постачання запасів; контроль за постачаннями; розвантаження і приймання вантажів; внутрішньо складське транспортування і перевалка вантажів; складування і зберігання вантажів; комплектація замовлень клієнтів та відвантаження; транспортування й експедицію замовлень; збір і доставка порожніх товароносіїв; контроль за виконанням замовлень; інформаційне обслуговування складу; забезпечення обслуговування клієнтів (надання послуг). Зміст кожної складової. Умови їх оптимізації. Сутність технологічних карт і мета їх створення. Технологічні графіки.

4. Пакування як засіб підвищення ефективності логістичних складських процесів. Основні функції пакування у логістичній системі. Типи пакування: внутрішнє (споживче) та зовнішнє (промислове). Відповідність конструкції пакування вимогам усіх компонентів логістичної системи. Концепція стандартної

укрупненої вантажної одиниці. Формування укрупненої вантажної одиниці (контейнеризація). Використання жорстких і нежорстких контейнерів. Стандартизація вантажів, її переваги.

Тема 11: Логістичний сервіс

1. Значення і сутність логістичного сервісу. Зростання ролі послуг у конкурентоспроможності підприємств на ринках збуту. Ефективність логістичного підходу в управлінні сервісними потоками, а також для підприємств, які тільки надають послуги. Сутність та значення використовуваного на Заході поняття «логістика сервісного відгуку» (service response logistics, SRL). Критичні елементи SRL-підходу. Вимоги до побудови логістичної мережі доставки. Приклади подібних мереж. Предмет логістичного сервісу. Поняття послуги в узагальненому розумінні. Риса, яка споріднює послуги з матеріальним товаром. Поняття сервісу та логістичного сервісу. Об'єкти логістичного сервісу. Суб'єкти логістичного сервісного обслуговування споживачів. Класифікація робіт та операцій в сфері логістичного обслуговування: за часом здійснення (послуги передпродажного характеру, логістичні послуги в процесі реалізації товарів, логістичні послуги післяпродажного характеру); за змістом робіт (жорсткий та м'який сервіс); по відношенню до споживача (прямий і непрямий сервіс).

2. Формування підсистеми логічного сервісу. Місце підсистеми обслуговування споживачів у логістичній системі. Особливості цієї підсистеми. Основні принципи, на яких повинен ґрунтуватися логістичний сервіс (обов'язковість пропозиції, необов'язковість використання, еластичність, зручність, раціональна цінова політика, інформаційна віддача). Узагальнена послідовність дій з формування підсистеми логістичного сервісу: сегментація споживчого ринку; визначення переліку найбільш значимих для покупців послуг; ранжування послуг та зосередження на найбільш значимих з них для покупців; визначення стандартів послуг у розрізі окремих сегментів ринку; оцінка послуг; встановлення зворотного зв'язку з покупцями. Основні вимоги до підсистеми логістичного сервісу.

3. Параметри і характеристика логістичного обслуговування. Рівень логістичного обслуговування як важливий критерій оцінки системи сервісу. Його визначення. Оцінка рівня логістичного обслуговування. Вибір найбільш значимих видів послуг для цього. Наслідки зниження рівня обслуговування нижче «порога оптимальності». Умови зростання конкурентоспроможності компанії, викликане зростанням рівня обслуговування. Завдання логістичної служби щодо забезпечення оптимальної величини рівня обслуговування. Ключові параметри якості логістичного обслуговування.

Тема 12. Інформаційне забезпечення логістики

1. Інформаційні логістичні потоки: поняття та види. Інформація є рушієм діяльності логістичної системи. Етимологія поняття «інформаційна логістика». Мета та основні завдання інформаційної логістики. Основні причини інформаційних потоків. Взаємозв'язок матеріального й інформаційного потоків. Класифікація інформаційних потоків.

2. Інформаційні логістичні системи. Структура логістичної інформаційної системи та її основні принципи. Підсистеми (функціональна і забезпечувальна) та групи (планова, диспозитивна, виконавча) інформаційної системи. Вертикальна і горизонтальна інтеграції інформаційної системи. Стратегічне управління та її підсистема.

3. Електронна логістика. Електронна логістика як складна система. Відмінності та функції електронної логістики. Міжнародні стандарти електронної логістики та її напрями.

4. Системи E-Business. Стан ринку систем E-Business. Системи, що забезпечують інформаційну підтримку бізнеспроцесів (системи розроблення рішень, експертні системи, автоматизовані робочі місця покупців/продавців, глобальні бази даних, глобальні телекомунікаційні мережі, електронні каталоги постачальників, системи електронних торгів у реальному масштабі часу, інтегровані інформаційні системи підприємств, Enterprise Resource Planning – ERP, Customer Synchronized Resource Planning – CSRP, SCM-Supply Chain Management, CRM-Customer Relationship Management, E-Procurement, E-Marketplace, E-Workplace).

Тема 13. Реверсивна та посередницька логістики

1. Сутність реверсивної логістики. Розвиток логістичних систем управління на підприємствах. Управління запасами як частина логістичної системи. Аспекти та завдання реверсивної логістики. Підходи до управління товаром. Функції реверсної логістики. Стадії потоків відходів і потоків вторинних ресурсів.

2. Ефективність реверсивної логістики. Методики визначення вигоди, які отримало підприємство. Витрати реверсивної логістики на мікрорівні та рівні держави (на макрорівні). Переваги та можливості реалізації проектів логістики рециклінгу.

3. Основи посередницької логістики. Відмінності «сервісної» економіки від індустріальної. Посередницька логістика. Логістичні посередники та напрями їх розвитку.

4. Інтегрована посередницька логістика. Принципи та напрями (технологічна, функціональна, комплексна) інтеграції посередницької логістики.

Тема 14. Управління ризиками у логістиці

1. Сутність і характеристики ризику в логістичній діяльності. Відмінність економічного ризику від інших його видів. Наслідки виникнення ризиків у логістичній діяльності. Екзогенні та ендогенні ризики. Функції ризику логістичної діяльності підприємств.

2. Системний аналіз ризиків у логістичній діяльності підприємства. Мінімізація логістичних ризиків підприємства. Системний підхід. Мета аналізу ризиків логістичної діяльності підприємства в умовах невизначеності. Структурна схема аналізу ризику логістичної діяльності. Аналіз і оцінювання ризику логістичної діяльності. Процедура аудиту логістичних видів діяльності, SWOT-аналіз.

3. Методи та засоби управління ризиками в логістичних системах. Управління ризиками логістичної системи підприємства та цілі управління. Суб'єкти та об'єкти управління ризиками логістичної системи підприємства.

Принципи та методи управління ризиками.

Тема 15. Інноваційні технології в логістиці

1. Логістичні інновації та інноваційна логістика у діяльності підприємств.

Взаємозв'язок логістики та інноваційної діяльності. Напрямки та складові інновацій логістичних підприємств. Проблеми та перспективи впровадження інновацій у логістичну діяльність підприємств.

2. Використання технології блокчейн у ланцюгах поставок. Розвиток системи блокчейн. Схема роботи технології блокчейн. Фактори використання компонентів системи блокчейн. Порівняння традиційного торговельного процесу та блокчейн-системи.

3. Диджиталізація як напрям інноваційного розвитку логістики. Сучасні бізнес-формування. Конкурентні переваги «диджиталізаційних» і традиційних бізнес-формувань. Напрями диджиталізації в інноваційному розвитку логістики (Big Data, Internet of things, Open data, цифрове злиття фірм, Crowd-рішення для останньої милі, роботизація транспорту і складування, 3D-друк, екзоскелети, технології Blockchain і смарт-контракти, Machine Learning).

4. Інноваційні технології в транспортуванні. Системи управління транспортом і системи підбору вантажоперевезень. Сучасними тенденціями у використанні TMS-рішень.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Логістичний менеджмент як інструмент оптимізації бізнес-процесів і напрям наукового пізнання. Сучасний стан логістики в Україні та за кордоном.	9	2	1				10					10
Тема 2. Концепція і методологічний апарат логістичного менеджменту. Логістичні системи	9	2	1				10					10
Тема 3. Об'єкти логістичного управління та логістичні операції	9	2	1				10					10
Тема 4. Логістична стратегія підприємства. Організація логістики на підприємстві	10	4	1				10					10
Тема 5. Закупівельна логістика	11	2	1				10	0,5	0,5			9
Тема 6. Розподільча логістика	10	2	1				10	0,5	0,5			9
Тема 7. Оптимізація логістичних рішень у сфері дистрибуції товарів	12	2	2				10	0,5	0,5			9
Тема 8. Транспортна логістика	10	2	1				10	0,5	0,5			9
Тема 9. Логістика запасів	10	2	1				10	0,5				9,5
Тема 10. Логістична організація складських процесів	10	2	1				10	0,5				9,5
Тема 11. Логістичний сервіс	10	2	1				10	0,5				9,5
Тема 12. Інформаційне забезпечення логістики	10	2	1				10	0,5				9,5
Тема 13. Реверсивна та посередницька логістики	10	2	1				10					10
Тема 14. Управління ризиками у логістиці	10	2	1				10					10
Тема 15. Інноваційні технології в логістиці	10	2	1				10					10
Усього годин	150	32	16	—	—	102	150	4	2	—	—	144

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Таблиця 3

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Логістичний менеджмент як інструмент оптимізації бізнес-процесів і напрям наукового пізнання	1
2.	Тема 2. Концепція і методологічний апарат логістичного менеджменту. Логістичні системи	1
3.	Тема 3. Об'єкти логістичного управління та логістичні операції	1
4.	Тема 4. Логістична стратегія підприємства. Організація логістики на підприємстві	1
5.	Тема 12. Інформаційне забезпечення логістики	1
6.	Тема 13. Реверсивна та посередницька логістики	1
7.	Тема 14. Управління ризиками у логістиці	1
8.	Тема 15. Інноваційні технології в логістиці	1
	Всього	8

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Таблиця 4

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 5. Закупівельна логістика	1	0,5
2.	Тема 6. Розподільча логістика	1	0,5
3.	Тема 7. Оптимізація логістичних рішень у сфері дистрибуції товарів	2	0,5
4.	Тема 8. Транспортна логістика	1	0,5
5.	Тема 9. Логістика запасів	1	
6.	Тема 10. Логістична організація складських процесів	1	
7.	Тема 11. Логістичний сервіс	1	
	Всього	8	2

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Таблиця 5

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Логістичний менеджмент як інструмент оптимізації бізнес-процесів і напрям наукового пізнання. Сучасний стан логістики в Україні та за кордоном.	9	10
2.	Концепція і методологічний апарат логістичного менеджменту. Логістичні системи	9	10
3.	Об'єкти логістичного управління та логістичні операції	9	10
4.	Логістична стратегія підприємства. Організація логістики на підприємстві	10	10
5.	Закупівельна логістика	11	9
6.	Розподільча логістика	10	9
7.	Оптимізація логістичних рішень у сфері дистрибуції товарів	12	9
8.	Транспортна логістика	10	9
9.	Логістика запасів	10	9,5

10.	Логістична організація складських процесів	10	9,5
11.	Логістичний сервіс	10	9,5
12.	Інформаційне забезпечення логістики	10	9,5
13.	Реверсивна та посередницька логістики	10	10
14.	Управління ризиками у логістиці	10	10
15.	Інноваційні технології в логістиці	10	10
	Всього	102	144

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальну роботу спрямовано на поглиблене вивченні даної дисципліни. Індивідуальне завдання не входить до тижневого аудиторного навантаження студента і виконується ним самостійно. Викладач пропонує його виконання тим студентам, які виявили особливі здібності і зацікавленість у поглибленому вивченні дисципліни «Логістичний менеджмент у торгівельній діяльності».

Тема такого завдання: «Визначити оптимального обсягу матеріального потоку»: на підставі даних про роботу складу визначити оптимальний вантажообіг, при якому склад одержить максимальний прибуток. Завдання виконати розрахунковим та графічним методом на ЕОМ, користуючись опціями середовища Excel.

Здобувач оформлює дану роботу у вигляді розрахункового завдання, готує відповідне повідомлення.

До індивідуальних завдань входять також такі види навчальної роботи, як підготовка доповідей на студентських наукових конференціях; виконання наукових досліджень; участь у предметних олімпіадах.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час викладання навчальної дисципліни «Логістичний менеджмент у торгівельній діяльності» застосовуються наступні методи:

- словесні (лекції, бесіди);
 - наочні, під час лекцій (інформаційних, аналітичних, проблемних) та практичних занять, в тому числі з використанням мультимедійного забезпечення;
 - практичні, під час виконання практичних робіт, задач, вправ;
 - інтерактивні методи навчання під час проведення опитування, аналізу практичних ситуацій, дискусії, мозкового штурму, ділових ігор, розгляду кейс-стаді;
 - інноваційні, зокрема проєктно-дослідницький метод; інтегровані методи.
- Застосовуються наступні інформаційно-комунікаційні технології та діджитал-інструменти : цифрові інструменти Google, програмні продукти від Microsoft;
- методи дистанційного навчання за допомогою платформ: Moodle, Meed та Zoom.

10. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Види контролю: поточний, підсумковий.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Оцінку підсумкового семестрового контролю у формі екзамену становить сума балів за результатами поточного контролю, рубіжних контролів та балів, набраних здобувачем вищої освіти при складанні семестрового екзамену.

По поточному контролю здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, розв'язання розрахункових практичних завдань, тестування, підготовки доповіді-презентації та індивідуальних завдань.

Впродовж семестру здобувач може отримати максимум 60 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 30 балів, за другий рубіжний контроль – 30 балів, 40 балів виносяться на іспит. Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно»).

Результати навчання, набуті шляхом неформальної, інформальної освіти зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральнотехнічному національному технічному університеті.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, тестовий контроль.

Шкала оцінювання: ЄКТС, національна та ЦНТУ

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка	
		За національною системою (екзамен)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	82-89
C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок		74-81
D	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	64-73
E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії		60-63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО - потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2 (незадовільно)	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота		1-34

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Логістичний менеджмент у торговельній діяльності: методичні рекомендації до підготовки на практичні заняття та виконання самостійної роботи з дисципліни для здобувачів вищої освіти спеціальності D7 «Торгівля» / Укладач : С.С. Нісфоян. Кропивницький : ЦНТУ, 2025. – 70 с. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/a9e812e5-e101-4beb-9672-2a2419858a9c/content>

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

Основні:

1. Апопій В. В. Торговельна логістика. – Львів: Магнолія, 2014. – 390 с.
2. Апопій В. В., Крикавський Є. В. Логістика: теорія і практика. – Львів: «Інтелект-Захід», 2012. – 512 с.
3. Апопій В. В., Сумець О. М. Логістичний менеджмент у торгівлі. – Львів: ЛНУ, 2024. – 488 с.
4. Балабанова Л. В. Логістика в системі менеджменту підприємства. – Донецьк: ДонДУЕТ, 2011. – 412 с.
5. Балабанова Л. В., Сардак О. В. Управління логістичними системами підприємств. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2012. – 426 с.
6. Гаджинський А. М. Логістика: підручник. – Київ: КНЕУ, 2010. – 502 с.
7. Гриценко С. І. Менеджмент у сфері логістики. – Харків: ХНЕУ, 2018. – 418 с.
8. Гудзь О. Є. Логістика в торгівлі та маркетингу. – Київ: КНЕУ, 2011. – 398 с.
9. Данько Т. Г. Логістичний менеджмент: стратегія і тактика. – Харків: ХНЕУ, 2020. – 380 с.
10. Дейнеко Л. В. Логістика у сфері торгівлі. – Київ: КНЕУ, 2010. – 352 с.
11. Ковтун О. І. Логістика та управління ланцюгами постачань. – Львів: Новий Світ, 2019. – 460 с.
12. Колодізев О. М. Логістика: сучасні концепції та практика. – Харків: ХНЕУ, 2018. – 410 с.
13. Котляренко А. А. Логістичний сервіс у торгівлі. – Одеса: Астропринт, 2019. – 320 с.
14. Крикавський Є. В. Логістичний менеджмент. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 548 с.
15. Крикавський Є. В. Управління ланцюгами поставок. – Львів: Видавництво ЛП, 2023. – 430 с.
16. Крикавський Є. В., Сумець О. М. Логістика для торговельного бізнесу. – Київ: КНЕУ, 2022. – 452 с.
17. Крикавський Є. В., Федорів П. Логістика та дистрибуція. – Львів: Видавництво ЛП, 2021. – 422 с.
18. Мних Є. В., Окландер М. А. Логістика: підручник. – Київ: Центр учбової літератури, 2016. – 608 с.
19. Наконечний С. І. Економіко-математичні методи в логістиці. – Київ: КНЕУ, 2013. – 392 с.
20. Окландер М. А., Гребньов А. Є. Логістичні системи: управління, моделювання, оптимізація. – Одеса: Астропринт, 2017. – 436 с.

- 21.Пілецька С. Т. Логістичні технології в торгівлі. – Львів: Вид-во ЛНУ, 2020. – 378 с.
- 22.Пономарьова Ю. В. Логістика: навч. посібник. – Харків: ХНЕУ, 2015. – 380 с.
- 23.Сумець О. М. Логістичний менеджмент у торгівлі. – Київ: КНЕУ, 2018. – 444 с.
- 24.Сумець О. М. Логістичні витрати та ефективність. – Київ: КНЕУ, 2015. – 364 с.
- 25.Ткаченко Т. І. Логістика у торгівлі: стратегія та практика. – Київ: КНЕУ, 2020. – 362 с.
- 26.Тридід О. М. Логістичний менеджмент. – Харків: ХНЕУ, 2017. – 472 с.
- 27.Холод Б. І. Логістика: управління товарними потоками. – Київ: Центр учбової літератури, 2017. – 410 с.
- 28.Холод Б. І. Логістичні стратегії підприємств. – Київ: Центр учбової літератури, 2019. – 402 с.
- 29.Чухрай Н. І., Крикавський Є. В. Маркетинг і логістика у бізнесі. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2013. – 462 с.
- 30.Шандова Н. В. Логістичне управління підприємством. – Київ: КНЕУ, 2021. – 336 с.

Додаткові:

1. Гаврилюк О. М. Міжнародна логістика. – Київ: КНЕУ, 2020. – 416 с.
2. Чухрай Н. І. Логістика послуг. – Львів: Видавництво ЛП, 2019. – 372 с.
3. Гудзь О. Є., Тарасюк Г. М. Економіка та логістика. – Київ: КНЕУ, 2018. – 400 с.
4. Жуков В. М. Логістика в електронній комерції. – Харків: ХНЕУ, 2022. – 330 с.
5. Шандова Н. В. Логістика в торгівлі. – Київ: КНЕУ, 2023. – 356 с.
6. Сумець О. М. Управління витратами в логістиці. – Київ: КНЕУ, 2022. – 392 с.
7. Крикавський Є. В., Апопій В. В. Цифрові технології у логістиці. – Львів: ЛП, 2025. – 418 с.
8. Пономарьова Ю. В. Логістика та стале постачання. – Харків: ХНЕУ, 2024. – 362 с.
9. Білоконь В. Г. Логістика і менеджмент у сфері торгівлі. – Київ: КНЕУ, 2017. – 372 с.
- 10.Ковтуненко К. В. Сучасні логістичні технології. – Одеса: Астропринт, 2020. – 348 с.
- 11.Аропії V. V. Distribution Logistics in Ukraine. – Lviv: LNU, 2019. – 298 с.
- 12.Аропії V. V., Sumets O. M. Trade Logistics in Eastern Europe. – Kyiv: KNEU, 2021. – 352 с.
- 13.Ballou R. H. Business Logistics: Supply Chain Management. – 6th ed. – Pearson, 2013. – 688 p.
- 14.Bowersox D. J., Closs D. J., Cooper M. B. Supply Chain Logistics Management. – McGraw-Hill, 2021. – 608 p.
- 15.Chopra S., Meindl P. Supply Chain Management: Strategy, Planning, and Operation. – Pearson, 2021. – 672 p.
- 16.Christopher M. Logistics and Supply Chain Management. – Pearson, 2020. – 370 p.

17. Coyle J. J., Langley C. J., Novack R. A. Supply Chain Management: A Logistics Perspective. – Cengage, 2021. – 672 p.
18. Grant D. Logistics Management. – Pearson, 2017. – 410 p.
19. Harrison A., van Hoek R. Logistics Management and Strategy. – Pearson, 2019. – 456 p.
20. Holweg M., Helo P. Digital Logistics. – Springer, 2021. – 388 p.
21. Ivanov D., Dolgui A. Global Supply Chain and Operations Management. – Springer, 2021. – 450 p.
22. Jonsson P. Logistics and Supply Chain Management. – McGraw-Hill, 2019. – 490 p.
23. Kersten W., Blecker T. Sustainability in Logistics and Supply Chain Management. – Springer, 2020. – 420 p.
24. Kovtun O. I., Krykavskyy Ye. V. Supply Chains in Global Business. – Lviv: Lviv Polytechnic, 2022. – 398 c.
25. Lambert D. M. Supply Chain Management: Processes, Partnerships, Performance. – 5th ed. – Supply Chain Management Institute, 2018. – 496 p.
26. Mentzer J. T. Fundamentals of Supply Chain Management. – Sage, 2019. – 360 p.
27. Rushton A., Croucher P., Baker P. The Handbook of Logistics and Distribution Management. – Kogan Page, 2022. – 752 p.
28. Slack N., Brandon-Jones A. Operations and Process Management. – Pearson, 2020. – 528 p.
29. Stadtler H. Supply Chain Management: An International Perspective. – Springer, 2019. – 600 p.

Законодавчі та нормативні документи:

1. Господарський кодекс України – права та обов'язки суб'єктів господарювання, торговельні відносини. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T030436?an=2506>.
2. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» – регулювання ЗЕД, митні, ліцензійні аспекти. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/959-12#Text>
3. Закон України «Про публічні закупівлі» – правила державних/публічних закупівель, важливі для логістики закупівель. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/922-19#Text>
4. Закон України "Про залізничний транспорт" від 04.07.1996 № 273/96-ВР (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80>
5. Закон України "Про морські порти України" від 17.05.2012 № 4709-VI (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4709-17>
6. Закон України "Про транспорт" від 10.11.1994 № 232/94-ВР (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80>
7. Закон України “Про автомобільний транспорт”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14>
8. Митний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/ /4495-17>
9. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
10. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Державна митна служба України. URL: <https://customs.gov.ua>
2. Європейська логістична асоціація (ELA). URL: <https://www.elalog.eu>
3. Журнал «Вісник економіки транспорту і промисловості». URL: <http://btie.kart.edu.ua>
4. Журнал «Дистрибуція и логістика». URL: <https://ukrlogistica.com.ua/>
5. Журнал «Транспорт і логістика». URL: <https://translogistics.com.ua/>
6. Логіст – Ваш гід в світі логістики. URL: <https://www.logist.com.ua/>
7. Логістичний портал України. URL: <https://logist.fm>
8. Логістичні ресурси в Інтернеті: URL: <http://www.loglink.com>
9. Українська логістичний альянс. URL: <https://ula-online.com/>
10. Association for Supply Chain Management – ASCM. URL: <https://www.ascm.org/>
11. CILT (Chartered Institute of Logistics and Transport). URL: <https://ciltinternational.org>
12. Council of Supply Chain Management Professionals. URL: <https://cscmp.org>
13. iLogistic URL: <https://bit.ly/39iwcbu>
14. Inbound Logistics. URL: <https://inboundlogistics.com>
15. Kyiv Logistics School. URL: <https://kyivlogisticsschool.com/>
16. Logistics Cluster (WFP). URL: <https://logcluster.org>
17. Logistics Management Journal. URL: <https://logisticsmgmt.com>
18. MIT Center for Transportation & Logistics. URL: <https://ctl.mit.edu>
19. Prozorro – електронні публічні закупівлі (Україна) – тендери у сфері логістики, поставок. URL: <https://prozorro.gov.ua>
20. SCM Globe (симуляції ланцюгів постачань для навчання) – інструменти-симулятори для практики. URL: <https://www.scmglobe.com>
21. State Customs Service of Ukraine – офіційний портал – митні правила, довідники, нормативні документи. URL: <https://customs.gov.ua>
22. SupplyChainDigital (логістичні новини та тренди) – новини, кейси, інтерв'ю. URL: <https://supplychaindigital.com>
23. Transport Topics. URL: <https://ttnews.com>
24. World Bank – Logistics Performance Index (LPI) – індекси оцінки логістичної ефективності країн; корисно для порівнянь. URL: <https://lpi.worldbank.org>